

10 czerwca w Teatrze Starym w Bolesławcu odbyła się uroczystość udekorowania Krzyżem Wolności i Solidarności zasłużonych opozycjonistów z okresu PRL. Wręczył je prezes Instytutu Pamięci Narodowej dr Jarosław Szarek.

Krzyż Wolności i Solidarności przyznany przez Prezydenta RP jest znakiem wdzięczności państwa polskiego za zmagania z systemem komunistycznym przed 1989 rokiem.

Uhonorowani opozycjoniści z okresu PRL:

Anna Borek

Anna Borek po wprowadzeniu stanu wojennego do lutego 1982 r. zajmowała się kolportażem ulotek informujących o represjach. Brała również udział w organizowaniu pomocy osobom internowanym. W latach 1983–1989 była działaczką TMKK NSZZ „Solidarność” w Bolesławcu i RKW NSZZ „Solidarność” Dolny Śląsk Oddział Bolesławiec. Współorganizowała sieć kolportażu prasy i wydawnictw niezależnych w Bolesławcu oraz Białymstoku. W tym samym czasie współorganizowała Msze św. za Ojczyznę odbywające się w kościele pw. Chrystusa Króla w Bolesławcu.

Antonina Zenona Dutkowska

Antonina Dutkowska w okresie od 13 grudnia 1981 r. do 24 lutego 1982 r. współorganizowała druk i kolportaż ulotek na terenie Bolesławca. Dnia 24 lutego 1982 r. została aresztowana i skazana 18 marca 1982 r. wyrokiem Sądu Wojewódzkiego w Jeleniej Górze na karę 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Przebywała początkowo została w Zakładzie Karnym we Wrocławiu, następnie w Krzywańcu, Grudziądzu i ponownie w Krzywańcu. W związku z ogłoszoną amnestią 28 marca 1983 r. została zwolniona z odbywania reszty kary. W latach 1983–1985 Antonina Dutkowska prężnie

działała na rzecz Duszpasterstwa Ludzi Pracy.

Jan Filipek

Jan Filipek jako pracownik Zakładu Produkcji Elementów Budowlanych w Bolesławcu był współorganizatorem oraz przewodniczącym Komitetu Strajkowego w sierpniu 1980 r. w miejscu pracy. We wrześniu 1980 r. został przewodniczącym Komitetu Zakładowego NSZZ „Solidarność” oraz członkiem Tymczasowego Międzyzakładowego Komitetu Zakładowego w Bolesławcu. Od maja 1981 r. pełnił funkcję przewodniczącego Międzyzakładowej Komisji Koordynacyjnej NSZZ „Solidarność”. 14 grudnia 1981 r. został przewodniczącym Komitetu strajkowego w zakładzie pracy. W związku z organizacją strajku został aresztowany 19 grudnia 1981 r. Sąd Wojewódzki w Jeleniej Górze skazał 23 grudnia 1981 r. Pana Jana Filipeka na karę trzech lat pozbawienia wolności. Uchwałą Rady Państwa z 20 grudnia 1982 r. został warunkowo zwolniony z odbywania pozostałej kary. Po opuszczeniu zakładu karnego 31 marca 1983 r. kontynuował działalność związkową w podziemiu. Jan Filipek został przewodniczącym Tajnej Międzyzakładowej Komisji Koordynacyjnej NSZZ „Solidarność” oraz współpracował z Regionalnym Komitetem Strajkowym. W latach 1983–1989 współorganizował sieć kolportażu wydawnictw podziemnych. Jan Filipek był wielokrotnie zatrzymywany przez Służbę Bezpieczeństwa, przesłuchiwany oraz poddawany rewizjom.

Józef Gołębiowski

Ksiądz Józef Gołębiowski w latach 1983–1989 uczestniczył w tajnych zebraniach bolesławieckiej „Solidarności”. Ksiądz Józef Gołębiowski był inwigilowany i szykanowany przez funkcjonariuszy komunistycznych organów bezpieczeństwa państwa. Ksiądz Józef Gołębiowski był inicjatorem pierwszej mszy świętej za Ojczyznę oraz celebrował nabożeństwa w intencji NSZZ „Solidarność”. Wspierał działania bolesławieckiej „Solidarności”, które miały na celu upamiętnienie męczeńskiej śmierci księdza Jerzego Popiełuszki oraz należał do grona księży – Kapelanów Solidarności.

Roman Adam Janikowski

Roman Janikowski będąc pracownikiem Zakładów Włókien Chemicznych „Chemitex -Celwiskoza” w Jeleniej Górze. Po wprowadzeniu stanu wojennego Roman Janikowski czynnie angażował się w działalność podziemną. W latach 1982–1989 był członkiem Tajnej Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w miejscu pracy. Organizował zbiórki na nielegalną działalność związkową, kolportował nielegalną prasę m.in. „Z dnia na dzień”, „Solidarność Walcząca” oraz prowadził akcje ulotkowe na terenie zakładu pracy oraz w Jeleniej Górze. Roman Janikowski był członkiem Duszpasterstwa Ludzi Pracy oraz parafii pw.

św. Erazma i Pankracego w Jeleniej Górze. W ramach tej działalności wspierał osoby represjonowane i ich rodziny, brał udział w Mszach Św. za Ojczyznę.

Eugeniusz Kleśta

Eugeniusz Kleśta od 1980 r. był członkiem NSZZ „Solidarność” przy Dolnośląskich Zakładach Przemysłu Lniarskiego Orzeł w Mysłakowicach. Po ogłoszeniu stanu wojennego na terenie miejsca pracy zajmował się kolportażem ulotek podziemnej „Solidarności”, w związku z czym został aresztowany 18 grudnia 1981 r. i przebywał w aresztach śledczych w Jeleniej Górze i we Wrocławiu. W dniu 14 stycznia 1982 r. wyrokiem Sądu Śląskiego Okręgu Wojskowego Eugeniusz Kleśta został skazany na rok pozbawienia wolności. W wyniku rewizji wyrokiem Sądu Najwyższego – Izby Wojskowej z dnia 25 lutego 1982 r. wyrok podwyższono do dwóch lat więzienia. 6 grudnia 1982 r. Eugeniusz Kleśta uzyskał przerwę w odbywaniu kary, natomiast 8 marca 1983 r. decyzją Rady Państwa został ułaskawiony.

Franciszek Kozdra

Franciszek Kozdra w okresie od 13 grudnia 1981 r. do 4 czerwca 1989 aktywnie działał w opozycji antykomunistycznej. W latach 1980-1981 na terenie Zielonogórskich Zakładów Eksploatacji Kruszywa w Bolesławcu był współzałożycielem NSZZ „Solidarność”, a następnie od listopada 1980 r. wiceprzewodniczącym Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność”. We wrześniu 1980 r. Franciszek Kozdra należał do twórców Międzyzakładowego Komitetu Założycielskiego, w którym pełnił funkcję członka prezydium od 6 listopada 1981. Po wprowadzeniu stanu wojennego w latach 1982-1988 Franciszek Kozdra należał do grupy organizatorów Tajnej Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” na terenie Zielonogórskich Zakładów Eksploatacji Kruszywa w Bolesławcu, której był przewodniczącym. W latach 1983-1988 Franciszek Kozdra był członkiem Międzyzakładowej Komisji Koordynacyjnej NSZZ „Solidarność” w Bolesławcu, pełnił w niej funkcje skarbnika. W ramach obu struktur podziemnych zajmował się zbiórką składek na pomoc osobom represjonowanym, na zakup niezależnych wydawnictw, tablicę pamiątkową poświęconą pamięci ks. Jerzego Popiełuszki czy materiałów

poligraficznych, które wykorzystywano do produkcji ulotek propagandowo-informacyjnych podziemnej „Solidarności”. Franciszek Kozdra zajmował się również kolportażem ulotek, niezależnych wydawnictw tj. książek, cegiełek, kalendarzy, znaczków poczt podziemnych „Solidarność” oraz pism: „Z Dnia na Dzień”, „Solidarność Walcząca”, „Ogniwo”, „Kos”, „Obecność”, „Tygodnik Mazowsze” czy „Region”. W latach 1984–1989 tworzył jawne środowisko opozycyjne pod szyldem Duszpasterstwa Ludzi Pracy. Współorganizował msze św. za ojczyznę. Jesienią 1988 r. Franciszek Kozdra był współzałożycielem a od 1989 r. przewodniczącym jawnego Komitetu Organizacyjnego NSZZ „Solidarność” Zielonogórskich Kopalniach Surowców Mineralnych w Bolesławcu. Pod koniec 1988 r. został współzałożycielem i od 21 marca 1989 r. członkiem Prezydium Regionalnej Komisji Wykonawczej NSZZ „Solidarność” Dolny Śląsk Oddział Bolesławiec. Brał udział w pracach Komitetu Obywatelskiego „Solidarność” w Bolesławcu.

Marek Krakowiak

Marek Krakowiak w maju 1981 r. pracując jako inspektor Wydziału Kryminalnego Komendy Miejskiej Milicji Obywatelskiej w Jeleniej Górze był współorganizatorem powstania organizacji, której celem była ochrona praw pracowniczych Funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej. 31 maja 1981 r. w Komendzie Miejskiej MO w Jeleniej Górze powołano Tymczasowy Komitet Założycielski Rad Funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej Garnizonu Jeleniogórskiego, które przewodniczącym został Marek Krakowiak. Pomimo zakazu Komendant Wojewódzkiego MO Jeleniej Góry Marek Krakowiak uczestniczył w pierwszym Ogólnopolskim Zjeździe Delegatów Związków Zawodowych Funkcjonariuszy MO. Ze względu na swoją działalność związkową Marek Krakowiak był wielokrotnie upominany przez przełożonych, zastraszany, przesłuchiwany przez funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa, szykanowany a ostatecznie zwolniony z pracy 9 lipca 1981 r. W kolejnych latach nadal czynnie wspierał ZZFMO i lokalne struktury NSZZ „Solidarność” m. in. rozpowszechniając ulotki ZZFMO oraz NSZZ „Solidarność” oraz pomagając rodzinom osób represjonowanych. W wyniku prowadzonej działalności opozycyjnej Marek Krakowiak nie mógł znaleźć stałego zatrudnienia.

Walenty Krzysiek

Walenty Krzysiek był członkiem Komitetu Założycielskiego NSZZ „Solidarność” oraz Przewodniczącym Komisji Zakładowej w Zakładach Elementów Hydrauliki Siłowej w Lubaniu Śląskim. W latach 1980–1981 Walenty Krzysiek zajmował się kolportażem pism niepodległościowych i wydawnictw. W 1981 r. uczestniczył w strajku na terenie jeleniogórskiego klubu Gencjana. Ze względu na prowadzoną działalnością opozycyjną 17 grudnia 1981 r. Walenty Krzysiek został internowany w Ośrodku Odosobnienia w Kamiennej Górze i Głogowie, zwolniony 30 kwietnia 1982 r. Po wprowadzeniu stanu wojennego brał udział w spotkaniach konspiracyjnych podziemnej Jeleniogórskiej Solidarności, był także współorganizatorem Klubu Inteligencji Katolickiej przy parafii Trójcy Świętej w Lubaniu.

Dnia 31 sierpnia 1982 r. Walenty Krzysiek brał udział oraz był jednym z organizatorów wiecu solidarnościowego w Lubaniu oraz współpracował z Solidarnością Walcząca. Za swą działalność został ponownie internowany 10 listopada 1982 r. i osadzony w Ośrodku Odosobnienia w Strzelinie, gdzie przebywał do 6 grudnia 1982 r.

Jerzy Popioł

Jerzy Popioł działał aktywnie w NSZZ „Solidarność” w Miejskim Przedsiębiorstwie Komunikacji w Jeleniej Górze od 1980 r. W sierpniu 1980 r. współorganizował strajk w MPK w Jeleniej Górze. Następnie był kolejno Przewodniczącym Komitetu Założycielskiego NSZZ „Solidarność” w MPK oraz Przewodniczącym Komisji Zakładowej. W związku ze swoją działalnością opozycyjną, został internowany w okresie od 13 grudnia 1981 r. do 23 grudnia 1982 r. kolejno w Zakładzie Karnym w Kamiennej Górze oraz Ośrodkach Odosobnienia w Głogowie, Grodkowie i Uhercach. Podczas internowania, wielokrotnie był karany karami regulaminowymi m.in. za wykonanie matryc do drukowania znaczków poczty obozowej, stempli i druków okolicznościowych. Uczestniczył również w głodówkach i protestach. Po okresie internowania nie zaprzestał działalności opozycyjnej. W latach 1983-1985 zajmował się redakcją, drukiem i kolportażem druków okolicznościowych, grafik i wydawnictw podziemnych. Organizował również materiały poligraficzne i transport. Udostępniał własne mieszkanie do przechowywania nielegalnych druków. Za powyższą działalność wielokrotnie był zatrzymywany na 48 godzin. Prowadzono również rewizje w jego mieszkaniu oraz miejscu pracy.

Zbigniew Razik

Zbigniew Razik w okresie od 14 grudnia 1981 r. do 24 lutego 1982 r. był działaczem nielegalnych struktur NSZZ „Solidarność” na terenie Bolesławca. Za swoją konspiracyjną działalność 26 lutego 1982 r. został zatrzymany, a następnie skazany Wyrokiem Sądu Wojewódzkiego w Jeleniej Górze z dnia 18 marca 1982 r. na karę 3 lat pozbawienia

wolności oraz karę dodatkową pozbawienia praw publicznych na okres 3 lat. Uchwałą Rady Państwa z dnia 28 marca 1983 r. postanowiono warunkowo zwolnić Zbigniewa Razika z odbycia reszty kary z wyznaczeniem okresu próby na 3 lata. Karę odbywał do 6 kwietnia 1983 r.

Zbigniew Sałapa

Zbigniew Sałapa pełnił funkcję sekretarza Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w Dolnośląskich Zakładach Przemysłu Lniarskiego „Orzeł” w Mysłakowicach. Po wprowadzeniu stanu wojennego kontynuował działalność opozycyjną. Redagował ulotki o treści antypaństwowej i kolportował je na terenie zakładu pracy. Rozpracowywany przez SB, na wniosek Prokuratury Śląskiego Okręgu Wojskowego we Wrocławiu 21 grudnia 1981 r. został zatrzymany a następnie tymczasowo aresztowany. Wyrokiem Sądu Śląskiego Okręgu Wojskowego z 14 stycznia 1982 r. został skazany na 2 lata pozbawienia wolności, wyrokiem z 25 lutego 1982 r. Sąd Najwyższy - Izba Wojskowa podwyższył karę do 3, 5 roku. Uchwałą Rady Państwa z 5 maja 1982 r. Zbigniew Sałapa został warunkowo zwolniony z odbywania kary.

Bogusław Stecko

Bogusław Stecko brał udział w zajściach ulicznych w dniu 17 grudnia 1970 r. w Szczecinie. W związku z powyższym został aresztowany. W Wojewódzkim Areszcie Śledczym w Szczecinie przebywał od 18.12.1970 r. do 29.03.1971 r. Prokurator Wojewódzki w Szczecinie postanowieniem z dnia 29.03.1971 r. uchylił areszt tymczasowy i zastosował poręczenie społeczne. Śledztwo umorzono postanowieniem z dnia 27.12.1971 r. z powodu braku dostatecznych dowodów.

Lucjan Złotkowski

Lucjan Złotkowski od grudnia 1981 r. do 1983 r. był aktywnym działaczem opozycji antykomunistycznej na terenie Bolesławca. Zbierał składki oraz organizował pomoc dla osób represjonowanych i ich rodzin. Zajmował się produkcją nielegalnych ulotek i ich kolportażem, m. in. na terenie Zakładów Chemicznych „Wizów” w Bolesławcu. W latach 1986-1989 współpracował z Tajną Międzyzakładową Komisją Koordynacyjną NSZZ „Solidarność” oraz w latach 1987-1989 z Regionalną Komisją Wykonawczą NSZZ „Solidarność” Dolny Śląsk. W ramach tej działalności kolportował podziemną prasę: „Z dnia na dzień”, „Region”, „Ogniwo”. W 1988 r. Lucjan Złotkowski był współzałożycielem jawnego Komitetu Organizacyjnego NSZZ „Solidarność” w Zakładach Chemicznych „Wizów” w Bolesławcu.

Pośmiertnie:

Anna Bolesława Gałąszczak

W latach 1982–1989 Anna Gałąszczak tworzyła struktury podziemne NSZZ „Solidarność” w Bolesławcu. W 1983 r. rozpoczęła współpracę z Tajną Międzyzakładową Komisją Koordynacyjną NSZZ „Solidarność”, a od 1989 r. działała w Regionalnej Komisji Wykonawczej NSZZ „Solidarność” Dolny Śląsk Oddział w Bolesławcu. Anna Gałąszczak należała do głównych kurierów dostarczających do Bolesławca podziemne czasopisma i ulotki z Wrocławia, Krakowa, Gdańska i Warszawy. Razem z córką Anna Gałąszczak rozprowadzała je do punktów kolportażu na terenie miasta. Mieszkanie również było miejscem odbioru nielegalnych wydawnictw. W latach 1983–1989 Anna Gałąszczak angażowała się w jawną działalność opozycyjną przy Duszpasterstwie Ludzi Pracy, współorganizowała msze św. za Ojczyznę oraz Pielgrzymki Ludzi Pracy do Częstochowy.

Mieczysław Karol

Mieczysław Karol w latach 1981-1989 aktywnie uczestniczył w pracy konspiracyjnej na terenie Bolesławca. Po wprowadzeniu stanu wojennego, będąc pracownikiem Zielonogórskich Zakładów Eksploatacji Kruszywa Kopalnia Kruszywa w Bolesławcu/Zielonogórskich Kopalń Surowców Mineralnych w Bolesławcu, wraz z kolegami był współorganizatorem Tajnej Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” działającej w latach 1982–1988. W ramach działalności organizowano zbiórki na pomoc represjonowanym w Bolesławcu, na zakup niezależnych wydawnictw oraz materiałów poligraficznych. Brał udział w zbiórce na tablicę pamiątkową poświęconą ks. Jerzemu Popiełusce. Mieczysław Karol brał udział w akcji potajemnego zamontowania tablicy w kościele pw. Św. Stanisława Kostki w Warszawie. W latach 1983-1988 był członkiem Tajnej Międzyzakładowej Komisji Koordynacyjnej NSZZ „Solidarność” w Bolesławcu. W ramach obu struktur (zakładowej i pozakładowej) zajmował się kolportażem ulotek oraz wydawnictw niezależnych.

Kazimierz Majewski

Kazimierz Majewski był przewodniczącym Komitetu Zakładowego NSZZ „Solidarność” przy Fabryce Narzędzi w Jeleniej Górze. Po wprowadzeniu stanu wojennego zaangażował się w działalność podziemną. Organizował nielegalne spotkania Komisji Koordynacyjnej „Solidarność”. Uczestniczył w druku i kolportażu podziemnego pisma „Odroczenie”. W okresie od 29 sierpnia 1982 r. do 29 września 1982 r. został internowany w Ośrodku Odosobnienia w Nysie. Następnie Kazimierz Majewski był kilkakrotnie przesłuchiwany i szantażowany przez funkcjonariuszy SB. Dnia 28 października 1982 r. popełnił samobójstwo. W świetle obecnego stanu badań Kazimierz Majewski został uznany za ofiarę stanu wojennego.

Źródło IPN Wrocław

info/2021/06/solidarnosc_odznaczenia